

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 384/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Petrom Kubinom, advokátom spolupracujúcim s Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Bottova 2A, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/14/2023 z 25. januára 2024 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3CdoPr/5/2024 z 29. januára 2025 (Rvp 1136/2025) a ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Petrom Kubinom, advokátom spolupracujúcim s Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Bottova 2A, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoPr/15/2023 z 29. februára 2024 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1CdoPr/11/2024 z 26. februára 2025 (Rvp 1458/2025) takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1136/2025 a sp. zn. Rvp 1458/2025 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1136/2025.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. mája 2025 sa sťažovateľ [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ 1“) domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) samostatne, ako aj v spojení s právom na rovnaké zaobchádzanie a zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 14 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn.

8CoPr/14/2023 z 25. januára 2024 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3CdoPr/5/2024 z 29. januára 2025. Sťažovateľ 1 navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal mu náhradu trov konania. Sťažovateľ 1 zároveň navrhuje, aby ústavný súd pred rozhodnutím vo veci samej prerušil konanie na účely podania návrhu Súdnemu dvoru Európskej únie na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorému predloží v petite ústavnej sťažnosti špecifikovanú prejudiciálnu otázku v znení: «„Má sa čl. 21 ods. 6 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20. 10. 2022) vo svetle bodu 96 preambuly tejto smernice vykladať tak, že sa za „predbežné opatrenie“ voči odvetným opatreniam splňajúce požiadavky tejto smernice považuje aj taký prostriedok nápravy, ktorý nie je nahlasujúcej osobe (chránenému oznamovateľovi závažnej protispoločenskej činnosti) dostupný bezprostredne po nadobudnutí právnych účinkov (vykonateľnosti) odvetného opatrenia, ale (i) až po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov voči takémuto odvetnému opatreniu, o ktorých rozhoduje samotný zamestnávateľ, resp. príslušný orgán v rámci štruktúry zamestnávateľa, t. j. samotný vykonávateľ odvetného opatrenia, zatiaľ čo sa odvetné opatrenie voči nahlasujúcej osobe nepretržite uplatňuje a vykonáva a (ii) o ktorom nezávislý a nestranný orgán (súd) môže rozhodnúť najskôr po uplynutí viac ako 3,5 mesiaca od začatia vykonávania odvetného opatrenia voči nahlasujúcej osobe? Má na tento záver vplyv, že podľa vnútroštátneho práva existuje aj iné predbežné opatrenie, ktoré je nahlasujúcej osobe dostupné ihneď po nadobudnutí právnych účinkov (vykonateľnosti) odvetného opatrenia a o ktorom je zároveň príslušný súd povinný rozhodnúť do 30 dní od podania návrhu, avšak pre nahlasujúcu osobu, ktorá je v postavení policajta, nie je takého predbežné opatrenie podľa výkladu vnútroštátnych súdov prípustné, hoci vnútroštátne právo osoby v tomto postavení z režimu právnej ochrany nahlasujúcich osôb žiadnym spôsobom nevylučuje ani rozsah ich ochrany oproti ostatným nahlasujúcim osobám žiadnym spôsobom neobmedzuje?“», a to až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnej otázke. Predmetná ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1136/2025 a je pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce“) členom prvého senátu ústavného súdu.

2. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. júna 2025 sa sťažovateľ [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 2“) domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne, ako aj v spojení s právom na rovnaké zaobchádzanie a zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 14 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15CoPr/15/2023 z 29. februára 2024 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1CdoPr/11/2024 z 26. februára 2025. Sťažovateľ 2 navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal mu náhradu trov konania. Sťažovateľ 2 zároveň navrhuje, aby ústavný súd pred rozhodnutím vo veci samej prerušil konanie na účely podania návrhu Súdnemu dvoru Európskej únie na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorému predloží v petite ústavnej sťažnosti špecifikovanú prejudiciálnu otázku (identickú ako sťažovateľ 1, pozn.), a to až do

právoplatného skončenia konania o prejudiciálnej otázke. Predmetná ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1458/2025 a je pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom prvého senátu ústavného súdu.

3. Z ústavných sťažností a príloh k nim pripojených vyplýva, že obaja sťažovatelia ako príslušníci Policajného zboru (policajti) sa samostatnými návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov“), na zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“) a na postavenie chránených oznamovateľov závažnej protispoločenskej činnosti domáhali ochrany pred porušovaním svojich subjektívnych práv zo strany žalovaného Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ku ktorému došlo vydaním pracovnoprávneho úkonu – personálneho rozkazu č. 433 z 27. októbra 2023 (vo vzťahu k sťažovateľovi 1) a personálneho rozkazu č. 436 z 27. októbra 2023 (vo vzťahu k sťažovateľovi 2), ktorými boli sťažovatelia dočasne pozbavení výkonu štátnej služby v zmysle § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Sťažovatelia vo svojich návrhoch namietali, že tieto postihujúce pracovnoprávne úkony (personálne rozkazy) boli proti nim vydané bez predchádzajúceho súhlasu Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej len „úrad“) a bez toho, aby žalovaný v konaní pred úradom preukázal, že navrhované pracovnoprávne úkony (personálne rozkazy) nemajú žiadnu príčinnú súvislosť s ich kvalifikovaným oznámením (§ 7 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov), keďže žalovaný porušil svoju zákonnú povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov a nepožiadal úrad o tento predchádzajúci súhlas. Mestský súd Bratislava IV svojimi uzneseniami návrhy sťažovateľov zamietol zhodne z dôvodu, že uznesenie, ktorým by nariadil neodkladné opatrenie, by bránilo v kompetencii iného orgánu verejnej moci, a tiež z dôvodu, že sťažovatelia neosvedčili potrebu bezodkladne upraviť pomery, keďže v ich veciach existovali iné zákonné možnosti, ako dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu (inštitútmi správneho práva a správneho súdnictva) – rozklad proti personálnemu rozkazu a následne správna žaloba s prípadným návrhom na priznanie odkladného účinku. Proti uzneseniam mestského súdu podali sťažovatelia odvolania, ktoré krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil. Následne sťažovatelia podali dovolania, ktoré najvyšší súd napadnutými uzneseniami odmietol.

4. Sťažovatelia uplatňujú zhodne námietky v troch líniách, a to že (i) napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu porušujú zákaz diskriminácie svojvoľným a nezákonným znížením miery ochrany poskytovanej im zákonom o ochrane oznamovateľov ako chráneným oznamovateľom závažnej protispoločenskej činnosti výlučne z dôvodu ich postavenia ako policajtov, a to odopretím prístupu k neodkladnej súdnej ochrane podľa § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) s tvrdením, že im postačuje nižšia miera súdnej ochrany oproti chráneným oznamovateľom, ktorí sú zamestnancami v pracovnom pomere (resp. štátnymi zamestnancami); (ii) konajúce súdy ústavne neudržateľne odmietajú vykonať svoju právomoc s odkazom, že navrhované neodkladné opatrenie by bránilo vo výkone právomoci iného orgánu verejnej moci, čím svojvoľne a diskriminačne odopierajú sťažovateľom súdnu ochranu podľa

zákona o ochrane oznamovateľov a antidiskriminačného zákona; a (iii) neposkytujú žiadnu odpoveď na podstatné námietky sťažovateľov o porušení povinnosti žalovaným podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, keď nepožiadali úrad o udelenie súhlasu s pracovnoprávnym úkonom (personálnym rozkazom), teda žalovaný doteraz v konaní podľa § 7 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov nevyvrátil (nepreukázal), že personálne rozkazy nemajú žiadnu príčinnú súvislosť s kvalifikovanými oznámeniami sťažovateľov, a preto ide o odvetné opatrenie žalovaného urobené proti sťažovateľom. Sťažovateľ 2 pridáva ešte štvrtú líniu argumentácie spočívajúcu v námietke, že krajský súd doslovne (vrátane gramatických chýb) prevzal podstatné časti odôvodnenia uznesenia krajského súdu vo veci sťažovateľa 1, čo vyvoláva pochybnosť, či sa krajský súd riadne zaoberal vecou sťažovateľa 2. S touto námietkou sa pritom nijak nevysporiadal ani najvyšší súd.

5. Je teda zjavné, že skutkové a právne okolnosti v právnych veciach sťažovateľov sú v zásade totožné, pričom konajúce súdy rozhodli napadnutými uzneseniami vo veciach sťažovateľov s rovnakým výsledkom (zamietnutie návrhov na neodkladné opatrenie), pričom svoje rozhodnutia založili na zhodnej právnej argumentácii (čo sčasti vyplýva aj zo štvrtej námietky sťažovateľa 2, pozn.). Námietky sťažovateľov proti napadnutým uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu sú formulované v rovnakých argumentačných líniách vymedzených v predchádzajúcom bode tohto uznesenia. Sťažovatelia sa tiež domáhajú prerušenia konania o svojich ústavných sťažnostiach na účely začatia konania o identickej prejudiciálnej otázke.

II.

K spojeniu vecí

6. Zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nemá osobitné ustanovenia o postupe pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku možno však v konaní o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP.

7. Podľa čl. II bodu 10 šiestej a siedmej vety rozvrhu práce o spojení vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

8. Z obsahu ústavných sťažností a k nim pripojených príloh vyplýva, že tieto veci spolu skutkovo a právne súvisia. Právne veci sťažovateľov sú založené na prakticky totožných skutkových a právnych okolnostiach. Konajúce súdy rozhodli rovnako a svoje rozhodnutia založili na zhodnej právnej argumentácii. Námietky sťažovateľov proti napadnutým uzneseniam sú zhodné vrátane návrhu na začatie konania o totožnej prejudiciálnej otázke. Sťažovatelia sú zastúpení totožným právnym zástupcom a namietajú porušenie tých istých práv zaručených ústavou a dohovorom špecifikovanými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu.

9. S prihliadnutím na obsah ústavných sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1136/2025 a sp. zn. Rvp 1458/2025 a z toho vyplývajúcu skutkovú a právnu súvislosť oboch ústavných sťažností prvý senát ústavného súdu v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP a čl. II ods. 10 rozvrhu práce rozhodol o spojení týchto vecí na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1136/2025 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

10. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

11. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu